ЕКСПЕРТНІ ВИСНОВКИ
акредитаційної експертизи підготовки бакалаврів зі спеціальності 6.030401 «Правознавство» у Полтавському юридичному інституті Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 09 серпня 2001 року № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» та наказу Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 року № 1159л, для проведення акредитаційної експертизи створена комісія у складі:

Голова комісії – *Берзін Павло Сергійович*, заступник декана з наукової роботи юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор юридичних наук, професор;

Член комісії – *Житний Олександр Олександрович*, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінально-правових дисциплін юридичного факультету Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна.

Комісія з 6 по 8 червня 2016 року розглянула подані матеріали і провела експертне оцінювання відповідності освітньої діяльності Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого державним акредитаційним вимогам підготовки бакалаврів за спеціальністю 6.030401 «Правознавство» – повторна акредитація.

Під час проведення акредитаційної експертизи комісія перевірила достовірність інформації, поданої навчальним закладом Міністерству освіти і науки України, разом із заявою, а також фактичний стан кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного забезпечення Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, а також відповідність якісних характеристик підготовки бакалаврів державним вимогам, наявність та ефективність функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності.

При проведенні експертизи комісія керувалася Законом України «Про вищу освіту» від 01 липня 2014 року, постановою Кабінету Міністрів України від 09 серпня 2001 року № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», постановою Кабінету Міністрів України від 08 серпня 2007 року №1019 «Про ліцензування діяльності з надання освітніх послуг», наказом Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу» від 13 червня 2012 року №689, а також наказами

Міністерства освіти і науки, молоді і спорту України від 29 листопада 2011 року №1377 та від 17 вересня 2012 року №1021.

При перевірці були розглянуті такі документи:

- ліцензія серії АЕ №636121 від 15 квітня 2015 року на підготовку бакалаврів у Полтавському юридичному інституті зі спеціальності 6.030401 «Правознавство» з ліцензійним обсягом 225 осіб для денної та 150 осіб для заочної форм навчання (термін дії до 01 липня 2020 року).
- сертифікат про акредитацію Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого за IV рівнем, серії РД-IV №2172390, виданий Міністерством освіти і науки України відповідно до рішення Атестаційної комісії протокол від 08 липня 2014 року, протокол № 110 (наказ МОН України від 15 липня 2014 року №2642л). Термін дії сертифіката до 01 липня 2024 року;
- сертифікат серії НД-II №2126433 про акредитацію Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого за II рівнем, виданий Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України, відповідно до рішення Державної атестаційної комісії від 25 травня 2011 року, протокол № 87 (наказ МОНмолодьспорту України від 07.06.2011 року №2128л). Термін дії сертифіката до 01 липня 2016 року;
- Статут Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 02.07.2015 № 70;
- Положення про відокремлений структурний підрозділ Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, Полтавський юридичний інститут, затверджене наказом Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого 28 березня 2014 року;
- освітньо-професійна програма та освітньо-кваліфікаційна характеристика підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» зі спеціальності 6.030401 «Правознавство»;
- затверджений у встановленому порядку навчальний план підготовки бакалаврів зі спеціальності 6.030401 «Правознавство»;
- робочі програми навчальних дисциплін та інші складові навчально-методичних комплексів з усіх дисциплін, передбачених навчальним планом підготовки бакалаврів зі спеціальності 6.030401 «Правознавство»;
- результати виконання студентами комплексних контрольних робіт з дисциплін спеціальності 6.030401 «Правознавство» та відповідність якісних характеристик підготовки бакалаврів державним вимогам;
- відомості про кадрове, навчально-методичне, матеріально-технічне та інформаційне забезпечення відповідності навчальної діяльності Полтавського юридичного інституту акредитаційним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти;
- складові внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності Полтавського юридичного інституту;

Голова експертної комісії П.С.Берзін

• таблицю відповідності критеріям акредитації показників діяльності Полтавського юридичного інституту, а також інші документи.

Розглянувши подані матеріали та провівши на місці перевірку діяльності Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого щодо підготовки бакалаврів зі спеціальності 6.030401 «Правознавство», комісія встановила наступне:

1. Загальні відомості про Полтавський юридичний інститут Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Історія Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого починається з XIX сторіччя, коли було створено Харківський Імператорський Університет (1804 рік). До складу Університету входило відділення моральних і політичних наук (етико-політичних, юридичних). У 1835 році його було офіційно перейменовано на юридичний факультет.

У 1920 році у зв'язку з реорганізацією Університету юридичний факультет увійшов до створеного того ж року Харківського інституту народного господарства (Інгосп), головним напрямом діяльності якого була підготовка фахівців-юристів для керівної роботи у державному та судово-прокурорському апараті й народному господарстві.

У 1930 році Харківський інститут народного господарства отримав назву Інститут радянського будівництва і права, який у 1931 році було перейменовано на Всеукраїнський інститут радянського будівництва і права, а 01 липня 1937 року – у Харківський юридичний інститут.

20 березня 1991 року Харківський юридичний інститут реорганізовано в Українську державну юридичну академію. Указом Президента України від 30 березня 1995 року академії було надано статус Національного вищого закладу України, а Указом від 04 листопада того ж року присвоєно ім'я Ярослава Мудрого.

Відповідно до Указу Президента України від 21 червня 2001 р. № 457 «Питання Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого», Національний університет «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого» набув статусу самоврядного (автономного) державного вищого навчального закладу IV рівня акредитації.

Наказом Міністерства освіти і науки України від 04 грудня 2013 року Національний університет «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого» було перейменовано у Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого.

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого здійснює свою діяльність на підставі Статуту, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 23 січня 2014 року № 61, відповідно до ліцензії Міністерства освіти і науки України серії АЕ № 636121 від 15 квітня 2015 року

та сертифікату про акредитацію від 09 вересня 2014 року, серія РД-IV № 2172390.

Наказом Міністерства освіти і науки України від 27 червня 2002 року № 332 та наказом Ректора академії від 15 березня 2002 року № 43-К було створено Полтавський факультет Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого. З метою реалізації ступеневої системи підготовки фахівців його було реорганізовано у Полтавський юридичний інститут Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, відповідно до підпункту 15 пункту 21 Статуту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого та листа Міністерства освіти і науки України від 11 листопада 2010 року № 1/11 «Про створення Полтавського юридичного інституту», наказу Ректора університету від 13 листопада 2010 року № 182.

Полтавський юридичний інститут Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого здійснює свою діяльність відповідно до:

- Положення про відокремлений структурний підрозділ Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого – Полтавський юридичний інститут, затвердженого наказом Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого 28 березня 2014 року;
- ліцензії Міністерства освіти і науки України, серія АЕ №636121 від 15 квітня 2015 року (рішення державної акредитаційної комісії від 25 листопада 2014 року, протокол №113, наказ Міністерства освіти і науки України від 15 грудня 2014 року №3090л);
- сертифікату про акредитацію за II рівнем Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, серії НД-II №2126433, виданого Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України відповідно до рішення Державної атестаційної комісії від 25 травня 2011 року, протокол № 87 (наказ МОНмолодьспорту України від 07 червня 2011 року №2128л).

Адреса Полтавського юридичного інституту:
Україна, 36011, м. Полтава, проспект Першотравневий, 5;
тел./факс: (0532) 56-01-48.
Офіційний Web-сайт інституту: pli.nlu.edu.ua/
E-mail: poltava_inst@nulau.edu.ua

Ректор Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого – *Тацій Василь Якович*, академік НАН України, Почесний президент і академік Національної академії правових наук України, доктор юридичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України, Герой України.

Директор Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого – *Гуторова Наталія Олександрівна*, доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України, Заслужений юрист України.

Голова експертної комісії П.С.Берзін

Надані в акредитаційній справі копії установчих та реєстраційних документів відповідають оригіналам та в цілому підтверджують право Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого на підготовку бакалаврів зі спеціальності 6.030401 «Правознавство» за денною та заочною формами навчання.

Висновок. Документи, що представленні в акредитаційній справі Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого достовірні. За комплексністю та змістом вони відповідають вимогам чинного законодавства та дають змогу отримати уяву про організацію підготовки бакалаврів зі спеціальності 6.030401 «Правознавство».

2. Формування контингенту студентів

Полтавський юридичний інститут здійснює підготовку бакалаврів зі спеціальності 6.030401 «Правознавство» для різноманітних сфер юридичної практики, у тому числі органів державної влади та місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання, судових і правоохоронних органів. Підготовка студентів здійснюється з урахуванням специфіки юридичної діяльності в органах публічної влади, закладах охорони здоров'я, а також правового забезпечення зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання. Навчання здійснюється за кошти юридичних і фізичних осіб.

Формування контингенту студентів денної форми навчання забезпечено професійно-орієнтованою роботою кваліфікованих викладачів усіх кафедр Полтавського юридичного інституту спільно з приймальною комісією закладу.

Основними заходами реалізації профорієнтаційної роботи навчального закладу є: проведення щомісячного дня відкритих дверей; проведення систематичних зустрічей з випускниками шкіл, технікумів та коледжів; проведення олімпіад серед студентів технікумів та коледжів.

Показники формування контингенту студентів зі спеціальності 6.030401 «Правознавство» наведено у таблиці 1.

Під час проведення акредитаційної експертизи комісією була проведена вибіркова перевірка матеріалів відбіркової комісії Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого за 2015 рік щодо організації прийому документів, формування особових справ та роботи з ЄДЕБО (для вступників спеціальності 6.030401 «Правознавство»).

Під час перевірки було встановлено:

- документація відбіркової комісії інституту ведеться відповідно до встановленої процедури та повністю відповідає вимогам чинного законодавства. Журнали реєстрації вступників відповідають матеріалам особових справ;

Голова експертної комісії П.С.Берзін

• особові справи студентів відповідають встановленим нормативним вимогам оформлення зазначеної документації та налічують весь перелік обов'язкових документів.

Таблиця 1

Показники формування контингенту студентів зі спеціальності 6.030401 «Правознавство»

№ п/п	Показники	Рік 2015
1.	Ліцензований обсяг підготовки (осіб) Денна форма навчання Заочна форма навчання	 225 150
2.	Прийнято на навчання (осіб)	
	• денна форма	103
	• в т.ч. за держзамовленням:	37
	• заочна форма	6
	• в т.ч. за держзамовленням:	-
	• нагороджено медалями, або тих, що отримали диплом з відзнакою	-
	• таких, які пройшли довгострокову підготовку і профорієнтацію	-
	• зарахованих на пільгових умовах	-
	• з якими укладені договори на підготовку	66/6
3.	Подано заяв на одне місце за формами навчання	
	• денна	418
	• заочна форма навчання	12
4.	Конкурс абітурієнтів на місце	
	• денна	1,9
	• заочна форма навчання	1,0
5.	Кількість випускників ВНЗ I-III рівнів акредитації, прийнятих на скорочений термін навчання на	36
	• денна	12
	• інші форми навчання • (заочна)	24

Висновок. Формування контингенту студентів освітнього ступеня «бакалавр» зі спеціальності 6.030401 «Правознавство» відбувається в межах ліцензійних обсягів підготовки за денної та заочної формами навчання, а тому відповідають державним акредитаційним вимогам. Під час проведення вибіркової перевірки документації відбіркової комісії Полтавського юридичного інституту порушень не виявлено.

Голова експертної комісії П.С.Берзін

3. Кадрове забезпечення підготовки бакалаврів

У Полтавському юридичному інституті створені й функціонують п'ять кафедр: теорії та історії держави і права; цивільного, господарського та екологічного права; кримінального, адміністративного і трудового права; правосуддя; гуманітарних та соціально-економічних навчальних дисциплін.

На вказаних кафедрах працює 38 (тридцять вісім) науково-педагогічних працівників, усі з яких працюють за основним місцем роботи. Із них 8 (вісім) докторів наук, професорів (21 %), 13 осіб (34%) – кандидати наук, доценти, 11 осіб (29%) – кандидати наук, асистенти, 6 осіб (16%) – асистенти.

Якісна характеристика науково-педагогічних працівників Полтавського юридичного інституту, котрі забезпечують професійну та практичну підготовку бакалаврів зі спеціальності 6.030401 «Правознавство» наведена у таблиці 2.

Таблиця 2.

Якісна характеристика науково-педагогічних кадрів Полтавського юридичного інституту

№	Назва кафедри	Усього	Докторів наук, професорів		Кандидатів наук, доцентів		Кандидатів наук, асистентів		Асистентів	
			Усього	%	Усього	%	Усього	%	Усього	%
1	Теорії та історії держави і права	4	2	50	1	25	1	25	-	-
2	Кримінального, адміністративного і трудового права	11	2	18	4	36	4	36	1	10
3	Цивільного, господарського та екологічного права	7	1	14	3	44	2	28	1	14
4	Правосуддя	6	-	-	2	33	3	50	1	17
5	Гуманітарних та соціально-економічних навчальних дисциплін	10	3	30	3	30	1	10	3	30
	Всього:	**38**	**8**	**21**	**13**	**34**	**11**	**29**	**6**	**16**

Професійну та практичну підготовку бакалаврів зі спеціальності 6.030401 «Правознавство» забезпечують усі п'ять кафедр Полтавського юридичного інституту.

Перевірка особових справ науково-педагогічних працівників, які за даними акредитаційної справи забезпечують підготовку бакалаврів зі спеціальності «Правознавство» підтвердила їх науково-педагогічну кваліфікацію, наявність розроблених навчально-методичних комплексів із усіх навчальних дисциплін, наукових публікацій.

Голова експертної комісії П.С.Берзін

Окрім того, усі науково-педагогічні працівники кожні п'ять років підвищують свій рівень кваліфікації. В цілому всі вимоги Міністерства освіти і науки України щодо відповідного рівня та профілю підвищення кваліфікації викладачів, з урахуванням навчальних курсів, які викладаються, в Полтавському юридичному інституті, виконуються.

Випусковими кафедрами з підготовки фахівців освітнього ступеня «бакалавр» зі спеціальності 6.030401 «Правознавство» в Полтавському юридичному інституті Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого є дві кафедри: кафедра теорії та історії держави і права; кафедра кримінального, адміністративного та трудового права. Обидві кафедри створено 1 вересня 2014 року на підставі наказу ректора Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого від 12.06.2014 року № 140 «Про реорганізацію кафедр Полтавського юридичного інституту».

У складі кафедри теорії та історії держави і права працює 4 науково-педагогічних працівників, у т.ч.: д.ю.н., доцент, завідувач кафедри Козаченко А.І.; д.і.н., к.ю.н., професор Стрілець В.В.; к.ю.н., доцент Гаркуша А.О.; к.ю.н., асистент Любченко М.І.

Завідувач кафедри теорії та історії держави і права Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого – *Козаченко Анатолій Іванович*, доктор юридичних наук, доцент. У 2002 р. він захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук на тему «Органи державної влади і управління України другої половини XVII ст.», а в 2015 р. – доктора юридичних наук на тему «Земське самоврядування в Полтавській губернії 1865-1919 рр.» (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого).

Козаченко А.І. є автором однієї індивідуальної монографії та співавтором однієї колективної монографії, а також співавтором навчальних посібників «Органи державної влади і управління Української держави (друга половина XVII-XVII ст.)», «Теми курсових робіт з Історії держави і права України та рекомендації до їх виконання для студентів І курсу», «Історія держави і права України. Курс лекцій зі схемами для студентів заочної форми навчання», «Історія держави і права зарубіжних країн. Курс лекцій для студентів заочної форми навчання».

Козаченко А.І. має 72 наукові публікації у наукових фахових виданнях, взяв участь у 35 наукових конференціях, на яких виступив із доповідями.

Викладачі цієї кафедри викладають такі навчальні дисципліни:

(1) *для студентів-бакалаврів*: Теорія держави та права; Історія держави і права України; Історія держави і права зарубіжних країн; Державне (конституційне) право зарубіжних країн; Міжнародне право; Юридична деонтологія; Історія розвитку конституціоналізму в Україні; Становлення і розвиток романо-германської правової сім'ї.

Голова експертної комісії П.С.Берзін

(2) *для студентів-магістрів*: Європейська конвенція по захисту прав людини і основоположних свобод та юридична практика; Право Європейського Союзу.

У складі кафедри кримінального, адміністративного та трудового права працює 11 науково-педагогічних працівників, у т.ч.: к.ю.н., доцент, в.о. завідувача кафедри Полховська І.К.; д.ю.н., професор Гуторова Н.О.; д.ю.н., доцент Божко В.М.; к.ю.н., доцент Лемешко О.М.; к.ю.н., доцент Грекова М.М.; к.ю.н., доцент Кущ О.Є.; к.ю.н., Шевчик О.С.; к.ю.н., ст. викладач Сидоренко А.С.; к.ю.н., асистент Бражник А.А.; к.ю.н., асистент Михайліченко Т.О.; асистент Любченко О.О.

07 квітня 2016 року наказом ректора Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого №100-к попереднього завідувача кафедри кримінального, адміністративного та трудового права Лемешка Олександра Миколайовича призначено заступником директора Полтавського юридичного інституту з навчальної та наукової роботи. До заміщення цієї вакантної посади за конкурсом обов'язки завідувача кафедри кримінального, адміністративного та трудового права Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого виконує *Полховська Інна Констянтинівна*, кандидат юридичних наук, доцент. У 2007 р. вона захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук на тему «Конституційний принцип рівності людини і громадянина в Україні» за спеціальністю 12.00.02 – конституційне право; муніципальне право. У 2013 році їй було присвоєно вчене звання доцента.

Полховська І.К. є автором однієї індивідуальної монографії, співавтором підручника та трьох колективних монографій. Вона має понад 40 наукових публікацій у наукових фахових виданнях.

Викладачі кафедри кримінального, адміністративного та трудового права викладають такі навчальні дисципліни:

(1) *для студентів-бакалаврів*: кримінальне право, адміністративне право, фінансове право, трудове право, конституційне право України, державне будівництво і місцеве самоврядування; проблеми кваліфікації службових злочинів.

(2) *для студентів-магістрів*: відповідальність за правопорушення у сфері господарської діяльності, відповідальність за правопорушення у сферах медичної і фармацевтичної діяльності, запобігання та протидія корупційним правопорушенням, конституційна юрисдикція, митне право, муніципальне право, податкове право, правовий захист інформації і персональних даних, служба в органах місцевого самоврядування, соціальне забезпечення та страхування у сфері охорони здоров'я.

Усі науково-педагогічні працівники випускаючих кафедр працюють на в Полтавському юридичному інституті за основним місцем роботи.

Голова експертної комісії П.С.Берзін

В інституті значну увагу приділяють підготовці та перепідготовці кадрів, підвищенню рівня їх кваліфікації. Щорічно близько 20% науково-педагогічних працівників проходять стажування в органах державної влади, вищих навчальних закладах м. Полтави (зокрема, у Полтавському національному технічному університеті імені Ю.Кондратюка, Полтавському університеті економіки і торгівлі, Полтавському національному педагогічному університеті імені В.Г. Короленка), шляхом участі у міжнародних програмах підготовки фахівців («Open Word» (USA), тренінговій програмі МЗС Латвії і Ризької вищої школи права «Боротьба з корупцією в перехідний період: Латвійський досвід для України») тощо.

Під час проведення акредитаційної експертизи була здійснена вибіркова перевірка оригіналів документів, які підтверджують підвищення кваліфікації науково-педагогічними працівниками інституту. Звітна документація, надана експертній комісії, підтверджує достовірність наведених в акредитаційній справі матеріалів.

Перевірка наданої документації для ознайомлення підтверджує, що Полтавський юридичний інститут взагалі та його випускові кафедри зокрема мають достатній науковий потенціал, який забезпечує здійснення освітнього процесу та виконання наукових досліджень на сучасному рівні, а, отже, можливість належної підготовки бакалаврів.

Висновок. Якісна характеристика науково-педагогічних працівників Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого взагалі та двох випускових кафедр (кафедри теорії та історії держави і права; кафедри кримінального, адміністративного та трудового права) зокрема відповідає державним акредитаційним вимогам, а тому навчальний заклад здатний забезпечити освітній процес підготовки бакалаврів зі спеціальності 6.030401 «Правознавство» на належному рівні.

4. Організаційне та навчально-методичне забезпечення підготовки бакалаврів

Навчально-методична робота в Полтавському юридичному інституті Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого здійснюється відповідно до Закону України «Про вищу освіту», чинних нормативних актів і рекомендацій Міністерства освіти і науки України, освітньо-професійної програми, освітньо-кваліфікаційної характеристики, навчального і робочого планів тощо.

Координацію навчально-методичної роботи здійснює ректорат Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, вчена рада

Університету, науково-методична рада Університету, а також вчена рада Полтавського юридичного інституту. Вказані органи забезпечують: розробку та реалізацію єдиної освітньої концепції та організацію науково-методичного забезпечення процесу підготовки бакалаврів; узагальнення і поширення досвіду педагогічної роботи щодо змісту та методики викладання навчальних дисциплін, підготовки і видання навчальної, навчально-методичної літератури та дидактичних матеріалів.

Діяльність науково-методичної ради спрямована на впровадження в навчальний процес досягнень сучасної юридичної науки, практики, проектування змісту юридичної освіти, враховуючи розвиток різних видів юридичної діяльності: державно-управлінської, судової, бізнесової, правоохоронної, міжнародно-правової, науково-педагогічної та ін. При цьому науково-методична рада приділяє значну увагу впровадженню варіативності та альтернативності в технології підготовки фахівців. Інноваційна діяльність в цілому спрямована на забезпечення подальшої гуманізації освіти, надання студентам різноманітних навчальних програм задля фундаменталізації змісту підготовки фахівців, приведення її у відповідність до сучасних досягнень науки, включення до загальноєвропейської системи вищої юридичної освіти.

Організація освітнього процесу в Полтавському юридичному інституті здійснюється відповідно до нормативної та варіативної компоненти стандартів освіти (освітньо-професійної програми та освітньо-кваліфікаційної характеристики) та навчального плану зі спеціальності 6.030401 «Правознавство», котрі погоджені та затверджені у встановленому законодавством порядку.

Під час проведення акредитаційної експертизи було перевірено забезпеченість усіх навчальних дисциплін навчально-методичними комплексами. Усі навчальні дисципліни, передбачені навчальним планом підготовки бакалаврів зі спеціальності 8.030401 «Правознавство», у повному обсязі забезпечені навчально-методичними комплексами, до складу якого входять: програма навчальної дисципліни, робоча програма навчальної дисципліни, плани практичних і семінарських занять, методичні вказівки до практичних занять, до самостійної та індивідуальної роботи студентів, перелік рекомендованої літератури, критерії оцінювання знань, пакет комплексної контрольної роботи, контрольні питання для поточного модульного контролю та підсумкового контролю, тощо. Усі навчально-методичні матеріали розроблені відповідно до нормативних вимог Міністерства освіти і науки України.

Вчасно складено та затверджено графік навчального процесу, якого Полтавський юридичний інститут неухильно дотримується.

Для контролю залишкових знань студентів у навчальному закладі розроблені й постійно оновлюються пакети комплексних контрольних робіт за

всіма дисциплінами, вивчення яких передбачено у навчальному плані підготовки бакалаврів. Для оцінки якості виконання завдань комплексних контрольних робіт розроблена система критеріїв оцінювання знань і вмінь студентів, що входить до пакетів зазначених робіт.

Важливим етапом підготовки бакалаврів зі спеціальності 6.030401 «Правознавство» є проходження ними навчальної практики у четвертому семестрі упродовж 4 тижнів та виробничої практики на 8 семестрі упродовж 8 тижнів. Під час проведення акредитаційної експертизи комісія ознайомилася з забезпеченням програмами і базами практик, а також із звітами студентів за підсумками проходження вказаних видів практики. Комісією встановлено, що інформація про наявність договорів про проходження практик, що подані у акредитаційній справі, відповідають дійсності.

Науково-педагогічні працівники Полтавського юридичного інституту також систематично виконують функції з виховної роботи у статусі кураторів академічних груп. Ними проводяться кураторські години, індивідуальні бесіди, постійно аналізуються виконання студентами навчальних планів, стан успішності навчання студентів систематично доводиться до відома їхніх батьків. Викладачі усіх кафедр, відповідно до затвердженого графіку, здійснюють чергування у студентському гуртожитку.

Висновок. Експертна комісія підтверджує, що навчально-методичне забезпечення підготовки бакалаврів зі спеціальності 6.030401 «Правознавство» у Полтавському юридичному інституті Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого відповідає державним акредитаційним вимогам.

5. Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу

Для забезпечення навчального процесу в Полтавському юридичному інституті використовується досить потужна матеріально-технічна база. Вона включає два навчальні корпуси, розташовані за адресою: м. Полтава, проспект Першотравневий, 5 та проспект Першотравневий 14, загальною площею 23363,7 м^2. На одного студента-бакалавра припадає площа – 27,1 м^2.

За адресою: м. Полтава, проспект Першотравневий, 5 розташований навчальний корпус загальною площею 11826,4 м^2, в якому знаходяться: лекційні зали та навчальні аудиторії, 5 кафедр інституту, їдальня, бібліотека, басейн, тренажерний зал, спортивна зала, медпункт, 2 конференц-зали, 3 комп'ютерні класи тощо.

За адресою: м. Полтава, проспект Першотравневий, 14 розташований навчальний корпус загальною площею 5983,2 м^2, де знаходяться 2 читальні

зали на 50 посадкових місць, 2 книгосховища, лекційні зали та навчальні аудиторії, спортивна й тренажерна зали з побутовими, інвентарними і тренерськими приміщеннями, актова зала, 2 комп'ютерні класи, кафе на 60 місць з усіма необхідними підсобними приміщеннями.

На території Полтавського юридичного інституту розміщені також: гуртожиток на 237 місць, загальною площею 5554,1 м^2, міні-футбольне поле, волейбольний (баскетбольний) майданчики, спортивна зала.

Усі навчальні приміщення, службові кабінети Полтавського юридичного інституту оснащені сучасними меблями, технічними засобами, приладами.

Навчальні аудиторії, комп'ютерні лабораторії і кабінети обладнані сучасною технікою. Усі корпуси інституту, комп'ютерні класи, кафедри, деканат під'єднанні до єдиної комп'ютерної мережі Інтернет. На 100 студентів припадає 14 робочих комп'ютерних місць.

Комп'ютеризація навчального процесу та управління ним стимулює перехід на новітні технології навчання та ефективну систему управління, зниженню непродуктивних витрат.

Графік роботи кожного з комп'ютерних класів передбачає можливість безкоштовної самостійної роботи студентів. Це дає їм можливість користуватися мережею Інтернет, а також повнотекстовими навчальними та науково-методичними матеріалами бібліотеки Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

В інституті створено усі необхідні умови для занять студентів фізичним вихованням і спортом. На території навчального закладу обладнано сучасний басейн, стадіон, тренажерні та спортивні майданчики.

Випускові кафедри мають належну матеріально-технічну базу для підготовки бакалаврів зі спеціальності 6.030401 «Правознавство».

Для спеціалізованих занять бакалаврів кафедри використовують 6 лекційних аудиторії, обладнані сучасними комплектами мультимедійного обладнання, 5 навчальних лабораторій і 2 комп'ютерних класи, в яких використовуються 29 комп'ютерів.

Перевірка первинних документів та безпосереднє відвідування аудиторій підтвердила відповідність аудиторного та лабораторного фонду Полтавського юридичного інституту нормативним вимогам ДБН В. 2. 2-3-97.

Умови роботи викладачів, навчально-допоміжного персоналу і умови навчання студентів повністю відповідають вимогам освітнього законодавства. Робочі місця викладачів і навчально-допоміжного персоналу обладнані сучасними меблями, комп'ютерами і всім необхідним інвентарем для плідної праці.

Усі бажаючі студенти мешкають у дев'ятиповерховому, сучасному гуртожитку, загальною площею 5554,1 м^2, житловою площею 2076,5 м^2, збудованому та введеному в експлуатацію у 2012 році. У ньому створено

належні умови для проживання студентів. На кожному поверсі гуртожитку є кімнати для приготування їжі з електричними плитами. Крім того, у кожній кімнаті є санвузол та душова кабінка. Забезпеченість студентів гуртожитком складає 100 % від потреби.

Для проведення культурно-масових заходів в інституті є актова зала та 2 конференц-зали. Для органів студентського самоврядування університету виділенні окремі приміщення.

Приміщення навчальних лабораторій, навчальних аудиторій, їх оснащення навчальним обладнанням, приладами, обчислювальною технікою, та іншими технічними засобами відповідають сучасним державним вимогам до матеріально-технічного забезпечення вищого навчального закладу.

Санітарно-технічний стан приміщень інституту, які використовуються для забезпечення освітньої діяльності та виконання наукових досліджень, відповідають протипожежним, санітарним нормам і правилам техніки безпеки.

Під час проведення акредитаційної експертизи адміністрацією інституту були надані оригінали документів – санітарно-технічні паспорти навчальних та спортивних корпусів, студентського гуртожитку, довідка служби надзвичайних ситуації (пожежна безпека) тощо.

Висновок. Стан матеріально-технічного забезпечення Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, із урахуванням загального контингенту студентів, як за структурою так і за кількістю навчального та наукового обладнання відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України щодо здійснення освітньої діяльності з підготовки бакалаврів зі спеціальності 6.030401 «Правознавство».

6. Інформаційне забезпечення навчального процесу

Важливим організаційним фактором підвищення якості навчального процесу, а також запорукою розвитку студентської науки є інформаційне забезпечення навчального процесу і перш за все – наявність достатнього бібліотечного фонду та організація бібліотечної справи. То ж під час проведення акредитаційної експертизи комісією встановлено, що загальне забезпечення студентів і викладачів навчальною та науковою літературою здійснює бібліотека Полтавського юридичного інституту.

Діяльність бібліотеки спрямована на повне й оперативне бібліотечне та інформаційно-бібліографічне обслуговування, на забезпечення студентів, науково-педагогічних працівників та іншого персоналу інституту навчальною, науковою, науково-методичною літературою, нормативною літературою і

періодичними виданнями. Забезпечення літературою різноманітного характеру відповідає навчальному плану і вимогам сучасного розвитку бібліотеки.

Фонд бібліотеки постійно збільшується і станом на 01 червня 2016 року нараховує 28938 екземплярів. Фонд складається із методичної, навчальної, наукової, нормативної, художньої літератури та інших видів літератури.

Широкому і всебічному використанню бібліотечного фонду сприяє довідково-бібліографічний апарат: алфавітний та систематичний каталоги, алфавітно-предметний каталог, бібліографічні покажчики, списки літератури на допомогу науковій та навчально-виховній роботі.

Всі друковані видання зберігаються в двох книгосховищах загальною площею 200 м^2. В розпорядженні користувачів бібліотеки 2 сучасні читальні зали на 100 та 50 посадкових місць.

П'ятнадцять комп'ютерів надають можливість читачам – студентам, викладачам, співробітникам безкоштовно користуватися мережею Internet, що дозволяє отримувати інформацію будь якого обсягу та якості.

Бібліотека Полтавського юридичного інституту має вільний доступ до новітніх інформаційних технологій, запроваджених в науковій бібліотеці Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Зокрема це електронний каталог, який налічує 459 375 записів.

Веб-сайт наукової бібліотеки представляє електронний архів-репозитарій eNULAUR (веб-орієнтована, кумулятивна та постійна база цифрових копій документів), створений для навчальних та наукових потреб університету. Загальний обсяг електронного архіву-репозитарію eNULAUR сьогодні складає понад 6 350 повнотекстових файлів.

Електронний навчально-методичний комплекс (СЕНМК) передбачає розміщення на інформаційному бібліотечному порталі повнотекстових версій підручників, навчально-методичних посібників, хрестоматійних матеріалів тощо, адаптованих до вивчення нормативних та вибіркових навчальних дисциплін. Матеріали, представлені в електронному вигляді доступні цілодобово.

З метою ознайомлення викладачів і студентів із суспільно-політичними, науковими, літературно-художніми та іншими матеріалами бібліотека Полтавського юридичного інституту отримує 28 назв юридичних періодичних видань: «Адвокат», «Вісник Конституційного Суду України», «Вісник Національної Академії правових наук України», «Вісник прокуратури», «Держава і права», «Державне будівництво і місцеве самоврядування», «Підприємництво, господарство і право», «Право України», «Проблеми законності», «Публічне право», «Судова апеляція», «Часопис Київського університету права», «Юридична наука», «Юридична Україна» тощо.

Окрім того, бібліотека Полтавського юридичного інституту отримує наступні спеціалізовані періодичні видання: «Адміністративне судочинство»,

«Бюлетень законодавства і юридичної практики України», «Кримінальне судочинство», «Медичне право», «Судовий вісник», «Цивільне судочинство», «Часопис цивільного і кримінального судочинства», «Юридичний вісник України», «Юридична газета», «Юридична практика» та «Юридичний журнал».

Освітній процес підготовки бакалаврів забезпечений необхідними інформаційними ресурсами: навчальною літературою (підручниками, навчальними посібниками), фаховими періодичними виданнями, джерелами Інтернет тощо.

У відповідності зі штатним розкладом в бібліотеці працює два співробітника, котрі мають вищу бібліотечну освіту, стаж і досвід роботи в бібліотеках вищих начальних закладів.

Інформаційне забезпечення підготовки бакалаврів:

- навчальна література складає 100% за списком літератури, що рекомендована у робочих навчальних програмах усіх дисциплін з підготовки бакалаврів;
- співвідношення посадкових місць у комп'ютерних класах Полтавського юридичного інституту до загального контингенту студентів відповідає нормативному;
- викладачі та студенти мають доступ до Інтернет як джерела інформації, наявні обладнані лабораторії та канали доступу.

Висновок. Наведені дані свідчать, що інформаційне забезпечення організації освітнього процесу бакалаврів зі спеціальності 6.030401 «Правознавство» у Полтавському юридичному інституті Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого відповідає державним вимогам із акредитації.

7. Якісні характеристики підготовки бакалаврів

Під час підготовки до акредитації якість навчання бакалаврів оцінювалася за підсумками виконання студентами комплексних контрольних робіт із наступних навчальних дисциплін:

- **із циклу гуманітарних та соціально-економічних дисциплін:** філософія; політологія; іноземна мова; українська мова (за правознавчим спрямуванням);
- **із циклу професійно-практичних дисциплін:** теорія держави та права; історія держави та права України; державне будівництво і місцеве самоврядування; цивільне та сімейне право (загальна частина); цивільне та сімейне право (особлива частина); кримінальне право (частина загальна); кримінальне право (частина особлива); адміністративне право; конституційне

право України; державне (конституційне) право зарубіжних країн; трудове право; кримінальний процес; цивільний процес; фінансове право; екологічне право; аграрне право; міжнародне право.

Для оцінки рівня якісної підготовки бакалаврів експертам було надано розроблені пакети комплексних контрольних робіт із зазначених навчальних дисциплін. Усі вони розглянуті та схвалені на засіданнях випускових кафедр, прорецензовані внутрішнім та зовнішнім рецензентами.

Зміст та оформлення комплексних контрольних робіт повністю відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України, стандартам вищої освіти. Перевіркою залишкових знань було охоплено 96,0% студентів, котрі навчаються на 2-4 курсах бакалаврату.

За результатами контролю залишкових знань, проведених під час акредитаційної експертизи, якісний рівень підготовки бакалаврів зі спеціальності 6.030401 «Правознавство» становить:

- із циклу гуманітарних та соціально-економічних дисциплін: – абсолютна успішність – 97 %, якість – 53%, середній бал – 3,6. Відхилення середнього балу становить 0,1.
- із циклу професійно-практичних дисциплін – абсолютна успішність – 96 %, якість – 55%, середній бал – 3,6. Відхилення середнього балу становить 0,1.

Висновок. Експертна комісія зазначає, що показники успішності та якості виконання студентами комплексних контрольних робіт із усіх навчальних дисциплін відповідають державним акредитаційним вимогам. Розбіжності між показниками успішності та якості виконання комплексних контрольних робіт під час проведення самоаналізу та на зрізах знань знаходяться в межах допустимих показників. Це відповідає державним вимогам із акредитації та свідчить про належну якість підготовки бакалаврів у Полтавському юридичному інституту зі спеціальності 6.030401 «Правознавство».

8. Перелік зауважень контролюючих органів та заходи щодо їх усунення

Відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 22 квітня 2011 року № 1188-л «Про проведення акредитаційної експертизи» з 12 по 14 травня 2011 року експертна комісія провела акредитаційну експертизу спроможності Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого готувати фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» за спеціальністю 6.030401 «Правознавство».

Експертна комісія не висловила зауважень та прийшла до висновку, що матеріально-технічна база, кадровий потенціал, навчально-методичне

Голова експертної комісії П.С.Берзін

забезпечення навчального процесу у повній мірі відповідають встановленим вимогам підготовки бакалаврів зі спеціальності 6.03040101 «Правознавство» і можуть забезпечити державну гарантію якості освіти.

Згідно із Наказом Міністерства освіти і науки України від 1 березня 2010 року №367-л «Про проведення ліцензійної експертизи» з 3 по 5 березня 2010 року експертна комісія провела ліцензійну експертизу щодо збільшення ліцензованого обсягу діяльності Полтавського юридичного інституту для надання освітніх послуг, пов'язаних з наданням вищої освіти освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» за спеціальністю 6.030401 «Правознавство».

Експертна комісія запропонувала Полтавському юридичному інституту розширити фонди бібліотеки за рахунок збільшення кількості спеціалізованих періодичних і наукових видань та завершити роботу по інтеграції в інформаційну локальну мережу Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

Станом на березень 2010 року фонд бібліотеки Полтавського юридичного інституту складав 14 150 друкованих екземплярів та 126 електронних варіантів нормативної, навчально-методичної та навчальної літератури, а також вона отримувала 5 назв газет та 8 назв журналів.

Станом на 01.06.2016 року загальний книжковий фонд бібліотеки Полтавського юридичного інституту становив 28 938 примірників, що в 2,04 рази більше, аніж на було на момент ліцензування. Крім того, у 2015/2016 навчальному році бібліотека Полтавського юридичного інституту отримує 28 назв періодичних юридичних видань, у тому числі 19 фахових періодичних видань. Це у 3,6 рази більше, аніж було на момент проведення ліцензійної експертизи. Кількість електронних посібників, підручників становить 481 примірник, що у 3,8 разів перевищує цей показник, станом на момент ліцензування.

Бібліотека Полтавського юридичного інституту під'єднана до локальної комп'ютерної мережі Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, а також забезпечена можливість доступу читачів до Internet, в тому числі через Wi-Fi.

Отже, всі рекомендації експертної комісії, яка здійснювала ліцензійну експертизу Полтавського юридичного інституту щодо збільшення ліцензованого обсягу підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» за спеціальністю 6.030401 «Правознавство» виконано у повному обсязі.

Упродовж 2011-2016 навчальних років скарг юридичних та фізичних осіб на освітню діяльність Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого зі спеціальності 6.030401 не надходило.

Голова експертної комісії П.С.Берзін

9. Опис внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, відповідно до чинного освітнього законодавства, передбачає здійснення наступних процедур і заходів: визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти; здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб; забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти; інших процедур і заходів.

Аналіз освітньої діяльності Полтавського юридичного інституту, проведений експертною комісією під час акредитаційної експертизи, засвідчив, що:

– освітня діяльність інституту дійсно ґрунтується на таких принципах, як сприяння сталому розвитку суспільства шляхом підготовки конкурентоспроможних випускників вищого навчального закладу та створення умов для їхнього навчання упродовж усього життя; доступності вищої освіти; незалежності освітнього процесу від впливу політичних партій та релігійних організацій; інтеграції освітнього процесу до Європейського освітнього простору; наступності процесу здобуття вищої освіти; налагодження партнерства між навчальним закладом, органами публічної влади, громадськими організаціями та роботодавцями в освітньому процесі; відкритості формування структури і обсягу освітньої та професійної підготовки фахівців із вищою освітою;

– здійснюється постійний моніторинг освітньо-професійних програм, за якими здійснюється підготовка бакалаврів;

– щорічно проводиться оцінювання не лише здобувачів вищої освіти, але й науково-педагогічних працівників вищого навчального закладу з регулярним оприлюдненням результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті інституту та на інформаційних стендах;

Голова експертної комісії П.С.Берзін

– вживаються заходи щодо постійного підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників інституту;

– наявні усі необхідні ресурси для організації належного освітнього процесу, у тому числі для самостійної роботи студентів, котрі здобувають освітній ступінь бакалавра;

– інститут використовує інформаційну систему «Автоматизована система управління навчальним закладом» для управління освітнім процесом Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (http://acs.nlu.edu.ua/);

– забезпечена публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації (у т.ч. на офіційних веб-сайтах Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (http://nlu.edu.ua/ua) та Полтавського юридичного інституту (http://pli.nlu.edu.ua/);

– функціонує ефективна система запобігання та виявленню академічного плагіату у наукових працях працівників вищого навчального закладу і здобувачів вищої освіти.

Висновок. Експертна комісія констатує, що Полтавський юридичний інституту має належну, дієву та ефективну внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності, котра дозволяє йому готувати бакалаврів зі спеціальності 6.030401 «Правознавство» належного рівня якості, що відповідає державним акредитаційним вимогам.

10. Загальні висновки і пропозиції

На підставі поданих на акредитацію матеріалів та перевірки результатів діяльності на місці, експертна комісія дійшла висновку, що підготовка бакалаврів у Полтавському юридичному інституті Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого зі спеціальності 6.030401 «Правознавство» в цілому відповідає встановленим умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти та державним вимогам до акредитації освітньої діяльності з підготовки бакалаврів.

Експертна комісія вважає за можливе акредитувати у Полтавському юридичному інституті Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого підготовку фахівців зі спеціальності 6.030401 «Правознавство» освітнього ступеня «бакалавр» з ліцензованим обсягом 250 осіб (денна форма навчання) та 150 осіб (заочна форма навчання).

Водночас комісія рекомендує:

- активізувати профорієнтаційну роботу щодо формування контингенту студентів заочної форми навчання зі спеціальності 6.030401 «Правознавство»;

Голова експертної комісії П.С.Берзін

- з метою інтеграції в міжнародній освітній простір розширити партнерство з іноземними вищими навчальними закладами задля реалізації спільних освітніх програм.

Голова експертної комісії:
заступник декана юридичного факультету
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка,
доктор юридичних наук, професор **П.С.Берзін**

Член комісії:
доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри кримінально-правових дисциплін
юридичного факультету
Харківського національного університету
імені В.Н.Каразіна **О.О.Житний**

З висновками експертизи ознайомлений:

Ректор Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого **В.Я.Тацій**

8 червня 2016 року

Таблиця відповідності критеріям акредитації показників діяльності Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого з підготовки бакалаврів зі спеціальності 6.030401 «Правознавство»

№ з/п	Назва показника	Значення показників		
		Значення нормативу	Фактичне значення	Відхи-лення (+/-)
1	2	3	4	5
1. Загальні вимоги				
1.1.	Ліцензований обсяг прийому студентів денної форми навчання, осіб	250		-
1.2.	Фактичний випуск фахівців заявленого освітнього ступеня денної форми навчання, осіб		139	
2. Кадрове забезпечення підготовки фахівців заявленої спеціальності				
2.1.	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин соціально-гуманітарного циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	75	100	+25
	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	+50
2.2.	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фундаментального циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин) (за винятком військових навчальних дисциплін)	75	85	+10
	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	+50
	з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України або монографій, до одного доктора наук або професора)	10	49	+39

Голова експертної комісії П.С.Берзін

2.3.	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фахових дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	75	100	+25
	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	+50
	з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України або монографій, до одного доктора наук або професора)	10	29	+19
2.4.	Наявність кафедри з фундаментальної підготовки	+	+	-
2.5.	Наявність кафедри зі спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної науково-педагогічної спеціальності:	+	+	-
	доктор наук або професор		+	-
	кандидат наук, доцент		+	-
3. Матеріально-технічна база				
3.1.	Забезпеченість лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних програм (у % від потреби)	100	100	-
3.2.	Забезпеченість студентів гуртожитком (у % від потреби)	70	100	+ 30
3.3.	Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів	12	14	+2
3.4.	Наявність пунктів харчування	+	+	-
3.5.	Наявність спортивного залу	+	+	-
3.6.	Наявність стадіону або спортивного майданчика	+	+	-
3.7.	Наявність медичного пункту	+	+	-
4. Навчально-методичне забезпечення				
4.1.	Наявність освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця (у т.ч. варіативної компоненти)	+	+	-
4.2.	Наявність освітньо-професійної програми підготовки фахівця (у т.ч. варіативної компоненти)	+	+	-

Голова експертної комісії П.С.Берзін

4.3.	Наявність навчального плану, затвердженого в установленому порядку	+	+	-
4.4.	Наявність навчально-методичного забезпечення для кожної навчальної дисципліни навчального плану (% від потреби):			
	- навчальних і робочих навчальних програм дисциплін	100	100	-
	- планів семінарських, практичних занять, завдань для лабораторних робіт	100	100	-
	- методичних вказівок і тематик контрольних, курсових робіт (проектів)	100	100	-
4.5.	Наявність пакетів контрольних завдань для перевірки знань з дисциплін соціально-гуманітарної, фундаментальної та фахової підготовки (% від потреби)	100	100	-
4.6.	Забезпеченість програмами всіх видів практик (%)	100	100	-
4.7.	Наявність методичних вказівок щодо виконання дипломних робіт (проектів), державних екзаменів	+	+	-
4.8.	Дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів (у т.ч. з використанням інформаційних технологій) (% від потреби)	100	100	-
4.9.	Наявність критеріїв оцінювання знань і вмінь студентів	+	+	-
5. Інформаційне забезпечення				
5.1.	Забезпеченість студентів підручниками, навчальними посібниками, що містяться у власній бібліотеці (% від потреби)	100	100	-
5.2.	Співвідношення посадкових місць у власних читальних залах до загальної чисельності студентів (% від потреби)	5	17	+12
5.3.	Забезпеченість читальних залів фаховими періодичними виданнями	4	19	+15
5.4.	Можливість доступу викладачів і студентів до Інтернету як джерела інформації:			
	- наявність обладнаних лабораторій	+	+	-
	- наявність каналів доступу	+	+	-

Голова експертної комісії П.С.Берзін

6. Якісні характеристики підготовки фахівців				
6.1.	Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти:			
	- виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	-
	- підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	-
	- чисельність НПП, які обслуговують спеціальність, займаються удосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, %	100	100	-
6.2.	**Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше:**			
6.2.1	Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
	- успішно виконані контрольні завдання, %	90	97	+7,0
	- якісно виконані контрольні завдання (на “відмінно” і “добре”), %	50	53	+3,0
6.2.2	Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			
	- успішно виконані контрольні завдання, %	90	Не передбачено навчальним планом	
	- якісно виконані контрольні завдання (на “відмінно” і “добре”), %	50	Не передбачено навчальним планом	
6.2.3	Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:		-	
	- успішно виконані контрольні завдання, %	90	96	+6,0
	- якісно виконані контрольні завдання (на “відмінно” і “добре”), %	50	55	+5,0

Голова експертної комісії П.С.Берзін

6.3	Організація наукової роботи:			
	- наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів та результатів їх діяльності	-	+	-
	- участь студентів у науковій діяльності (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь у наукових конференціях конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	-	+	-
6.4.	Наявність органів студентського самоврядування	+	+	-

Голова експертної комісії:
заступник декана юридичного факультету
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка,
доктор юридичних наук, професор **П.С.Берзін**

Член комісії:
доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри кримінально-правових дисциплін
юридичного факультету
Харківського національного університету
імені В.Н.Каразіна **О.О.Житний**

З висновками експертизи ознайомлений:

Ректор Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого **В.Я.Тацій**

8 червня 2016 року